

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1.A képzési program adatai

Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
Szakterület	Pszichológia
Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010

2.A tantárgy adatai

A tantárgy neve	Evolúciós pszichológia			PLX 00043			
Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kiss Szidónia docens						
Tanulmányi év	2	Félév	2	Értékelés módja	Kollokvium	Tantárgy típusa	Választható

3.Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

Heti óraszám	4	melyből: előadás	2	szeminárium/labor	2
Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: előadás	28	szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					1 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					1
Egyéni munka össz-óraszámja	47				
A félév össz-óraszámja	75				
Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés • A pszichológiában előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése • A személy, csoport és szervezet pszichológiai felmérése
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés • Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban • A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az általános és szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben • Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8.A tantárgy tartalma

Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezetés. Történeti áttekintés	Előadás	
2.Darwinizmus. Etológia	Előadás	
3.Adaptacionizmus. Redukcionizmus	Előadás, powerpointos bemutató	
4.Párválasztás	Powerpointos bemutató	
5.Univerzális párválasztási kritériumok	Powerpointos bemutató	
6.Homogámia	Powerpointos bemutató	
7.Család	Powerpointos bemutató	
8.Szülői gondoskodás	Ismeretek összegzése	
9.Monogámia. Poligámia	Powerpointos bemutató	
10.Csoportszerveződés	Előadás, powerpointos bemutató	
11.Gén-kultúra koevolúciós modell	Előadás, powerpointos bemutató	
12.Memetikus evolúció. Kultúrális szelekció	Előadás, powerpointos bemutató	
13.Evolúciós pszichopatológia	Előadás, powerpointos bemutató	
14.Mentális betegségek kialakulását magyarázó modellek	Előadás, powerpointos bemutató	
<p>Könyvészet</p> <p>Berezkei T. (2008). <i>Evolúciós pszichológia</i>. Osiris Kiadó, Budapest</p> <p>Buller, D.J. (2006). <i>Adapting Minds. Evolutionary Psychology and the Persistent Quest for Human Nature</i>. The MIT Press, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Massachusetts</p> <p>Buss, D.M. (2008). <i>Evolutionary Psychology. The new science of the mind</i>. Third Edition, Allyn&Bacon, USA</p> <p>Csányi V. (2006). <i>Az emberi viselkedés</i>. Sanoma Kiadó, Budapest</p> <p>Pléh Cs., Csányi V., Berezkei T. (2001). <i>Lélek és evolúció. Az evolúciós szemlélet és a pszichológia</i>. Osiris Kiadó, Budapest</p>		
Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.A szelekció	Ismeretek szóbeli felmérése	
2.Szociáldarwinizmus	Megbeszélés	
3.Szociobiológiai örökség	Ismeretetés, megbeszélés	
4.A szexualitás pszichobiológiája	Ismeretek	

	szintézise	
5.Fizikai vonzerő	Ismeretek szintézise	
6.Neveltetési és vallási homogámia	Ismeretek szintézise	
7.Poligínia	Megbeszélés	
8.Attachment	Ismeretek szintézise	
9.Monogámia. Poligámia	Ismeretek szintézise	
10.Szociális hierarchiák	Ismeretek szintézise	
11.Csoportidentitás	Megbeszélés	
12.Lojalitás	Ismeretek szintézise	
13.Kultúra	Ismeretek szintézise	
14.Evolúció és medicina	Összefoglaló megbeszélés	
<p>Könyvészet Csányi V. (2000). <i>Van ott valaki?</i> Typotex Kiadó, Budapest</p> <p>Csányi V. (2008). <i>Kis etológia.</i> Kossuth Kiadó, Budapest</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően • A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (http://www.ncis.ro) • A Romániai Foglalkozási Besorolás (http://www.mmuncii.ro/)
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	Értékelési kritériumok	Értékelési módszerek	Aránya a végső jegyben
	Vizsga	Írásbeli vizsga: az 5-ös megírása kizáró jellegű a végső jegy kiszámításához	70%
Szeminárium / Labor	Tudományos dolgozat megírása		20%
	Szemináriumi tevékenység		10%

A teljesítmény minimumkövetelményei

- A szemináriumok 80 %-án való részvétel kötelező

Ha a félévi vizsga részeit alkotó (végső jegy 70%-a) írásbeli vizsgán nem kapja meg az

átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a többi előírásoknak eleget tett

- A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap.

- A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsgaidőszakban nem pótolhatóak.

- Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2024. április 25.

Dr. Kiss Szidónia docens

Dr. Kiss Szidónia docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

.....

Dr. Kotta Ibolya adjunktus